

MATEMATİK OKURYAZARLIĞI VE ÖNEMİ

Matematiğin tarihsel gelişimi incelendiğinde matematiğin gelişimini yönlendiren en önemli unsurun, insanoğlunun günlük yaşamını devam ettirebilme, karşılaştığı problemleri çözme ihtiyacının olduğu görülmektedir. Her ne kadar matematikçilerin matematik problemlerine çözüm aramadaki zihinsel ihtiyaçları da matematiğin gelişimine yön veren önemli bir unsur olsa da, insanların yaşamlarını sürdürebilme mücadelesi içerisinde ortaya koydukları matematiksel gelişimler; matematiğin gerçek yaşamla ilişkisini ortaya koymaktadır. Gerçekte bu unsurlar matematik eğitiminin amacını da en temel anlamda açıklamaktadır. Matematik eğitimi kısaca; bireye, mesleki veya toplumsal yaşamlarında kullanmak üzere gerektiği düzeyde matematiksel kavram ve özellikleri kazandırmanın yanı sıra yaşamda karşılaşılabilecek problemlerin çözümleri için gerekli matematiksel düşünme becerilerini geliştirmeyi amaçlar. Dolayısıyla tarihsel gelişiminde olduğu gibi matematik eğitiminde de matematik, gerçek yaşamdan bağımsız düşünülemez. Matematiksel bilgi ve becerileri gerçek yaşamda kullanma ve gerçek yaşam durumlarını matematiksel olarak yorumlama ise matematik okuryazarlığı ile ilişkilendirilir. Dolayısıyla matematik okuryazarlığının matematik eğitimindeki önemi aşikardır. Diğer yandan, bilgi ve teknolojinin hızla değiştiği günümüzde üreten toplum olabilme yönünde düşünme becerileri gelişmiş bireylere olan ihtiyaç, matematiksel düşünme becerilerinin günlük yaşam alanlarını yaygınlaştırmakta ve matematik okuryazarlığı gelişmiş bireyler yetiştirmenin toplumsal önemini ortaya koymaktadır. Bu önem, katılımcı ülkelere, eğitim sistemlerini diğer katılımcı ülkelerin eğitim sistemleri ile karşılaştırma olanağı sunan PISA uluslararası değerlendirme çalışmasının bir sonucu olarak da daha görünür hale gelmiştir.

PISA; Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (Organization of Economic Cooperation and Development-[OECD]) tarafından yürütülen bir Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programıdır. Matematik okuryazarlığının farklı tanımları bulunmasına karşın, bireyin matematiği gerçek hayat durumlarında kullanılabilir hale getirmesini etkileyen çok değerli bir beceri olduğu alan yazında ortak savunudur (örn. Höfer ve Beckmann, 2009). Alan yazında ortak olarak kabul gören matematik okuryazarlık tanımı ise, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü tarafından yapılan matematik okuryazarlığı tanımıdır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü matematik okuryazarlığını, çeşitli bağlamlarda bireyin formüle etme, matematiği kullanma ve yorumlama kapasitesi olarak tanımlanmaktadır. “Bu kapasite matematiksel olarak akıl yürütmeyi, bir olguyu açıklamak ve tahmin edebilmek için matematiksel kavramları, işlemleri ve araçları kullanmayı içerir. Matematik okuryazarlığı bireyin; dünyada matematiğin oynadığı rolü fark etmesine ve anlamasına, sağlam temellere dayanan yargılara ulaşmasına, yapıcı, ilgili, duyarlı bir vatandaş olarak kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde matematiği kullanmasına yardımcı olmaktadır.” (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2012, s. 12).

KAYNAKLAR

Höfer, T., & Beckmann, A. (2009). Supporting mathematical literacy: Examples from a cross-curricular project. *International Journal on Mathematics Education*, 41(1), 223–230. doi:10.1007/s11858-008-0117-9

Milli Eğitim Bakanlığı (2015). *PISA 2012 araştırması ulusal nihai rapor*. <http://pisa.meb.gov.tr/> (Harici bir siteye bağlantılar.)Harici bir siteye bağlantılar. (Erişim tarihi: 02.06.2018).